

Commissie Veiligheid, Voldoende en Schoon Water

Concept verslag commissievergadering
Veiligheid, Voldoende en Schoon Water van 20 september 2017

Aanwezig: de heren Doeven (voorzitter), Van Erp, Fonhof, Hofstra, Nieuwenhuis,
Sinnema (portefeuillehouder) en Tjarks
de heer Van der Laan, hoofd Veiligheid en Voldoende Water (secretaris)
de heer Jongejans, hoofd Schoon Water
mevrouw Ravesloot, bestuurs- en managementassistente (verslag)

Afwezig: de heer Van Riemsdijk

1. Opening

De heer Doeven opent de vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom.

2. Mededelingen

De heer Tjarks merkt op dat er een negatieve publicatie over de Pilot de Brede Groene Dijk is verschenen. De aangrenzende eigenaren zouden problemen hebben met de realisatie van het project.

De heer Sinnema antwoordt dat overleg met de eigenaren gaande is en dat het jammer is dat het op deze manier in de publiciteit is gebracht.

De heer Van der Laan deelt mede dat het onderhoud aan exoten veel tijd en aandacht vraagt op dit moment. Hiervoor is reeds een extra krediet beschikbaar gesteld door het bestuur. Getracht wordt om binnen het budget te blijven.

Vanuit de Hengelsportfederatie is verzocht om zelf watergangen te mogen maaien. Het waterschap vindt dit voor bepaalde gebieden geen probleem, echter geldt dit niet voor alle watergangen in verband met de ecologische waterkwaliteit.

3. Verslag vergadering d.d. 21 juni 2017

Blz. 1; punt 2. Mededelingen; 2^e alinea; 2^e zin:
“de exoten zoals de krabbenscheer” wijzigingen in “de inheemse planten zoals de krabbenscheer”.

Het verslag wordt gewijzigd vastgesteld.

4. Agenda vergadering algemeen bestuur d.d. 4 oktober 2017

De agenda wordt voor kennisgeving aangenomen.

5. Boezemkering Drents Diep

De heer Sinnema geeft een mondelinge toelichting op het bestuursvoorstel.

De voorkeur bestaat om een damwand aan te brengen omdat het hier een zeer smalle dijk betreft.

Er wordt een voorbereidingskrediet gevraagd. Voor het uitvoeringskrediet wordt een apart bestuursvoorstel voorgelegd.

De heer Van Erp zegt dat het bestuursvoorstel duidelijk is en concludeert dat er een nieuwe kleilaag aangebracht dient te worden en dat dit afgestemd wordt op de gebruikersfunctie.

De heer Van der Laan deelt mede dat er gekozen wordt voor een damwand om de kering zo weinig mogelijk in het zicht te hebben maar met voldoende waterkering.

De heer Nieuwenhuis deelt mede dat zijn fractie zich niet achter het bestuursvoorstel schaaft in verband met:

1. natuurfunctie van tegenoverliggend perceel
2. golfslag op de kade
3. achter de damwand veel uitzuiging van kleine zanddeeltjes plaatsvindt

De heer Nieuwenhuis vraagt wie eigenaar is van de dijk.

De heer Van der Laan antwoordt dat de dijk in eigendom van het waterschap is.

Omdat het een smalle dijk betreft met weinig ruimte voor verbreding heeft het de voorkeur om een damwand te plaatsen. De kruinbreedte is op orde, echter de taluds lopen erg steil naar beneden.

De heer Nieuwenhuis vraagt zich af of het niet mogelijk is om de damwand verder in de dijk te plaatsen, zodat tijdens calamiteiten snel een nooddijk kan worden aangelegd.

De heer Van der Laan antwoordt dat het onmogelijk is om te graven in of rondom een verzadigde dijk tijdens calamiteiten.

De heer Nieuwenhuis is van mening dat de afwegingen ten opzichte van het gebruik van natuurvriendelijke materialen te weinig in het onderzoek zijn meegenomen.

Spreker vindt het argument dat de damwand 50 jaar mee kan te summier.

De heer Van der Laan antwoordt dat het voorliggend bestuursvoorstel een voorbereidingskrediet betreft. Er moeten nog een aantal zaken worden onderzocht. Ook de mogelijkheden in het kader van de MER worden nader onderzocht. Gezien de huidige functie van het Drents Diep in het kader van vaarwegbeheer, veiligheid en recreatie heeft het plaatsen van een damwand de voorkeur.

De heer Doeven vraagt of ook gedacht wordt aan eenzelfde soort constructie voor het Zuidlaardervaartje.

De heer Van der Laan antwoordt dat de kering daar verder van het water af ligt. De weg en hoog liggende gronden zorgen hier voor de waterkering. Bovendien heeft het waterschap hier rekening gehouden met toekomstige planologische ontwikkelingen zoals Tusschenwater.

De keringen zijn getoetst. Deze voldoet bij het Zuidlaardervaartje wel maar bij het Drents Diep, langs camping Meerwijck, niet.

De heer Hofstra vraagt waarom de “Gebruikersfunctie” niet in de tabel op blz. 4 onder de criteria is opgenomen en aangegeven met + of -.

Met name Natura 2000 of drinkwater winning worden gemist.

De heer Hofstra vraagt zich af of beide alternatieven gelijk aan elkaar scoren.

De heer Van der Laan antwoordt dat het criterium Natura 2000 is meegenomen in Natuur/Landschap. Recreatie zit verwerkt onder Draagvlak omgeving. Het punt “drinkwater” heeft harde randvoorwaarden en deze kunnen niet door het waterschap beoordeeld worden met een + of -.

De heer Hofstra vraagt of er rekening met het wild wordt gehouden door bijvoorbeeld wild uittreedplaatsen aan te brengen.

De heer Van der Laan antwoordt dat daar, waar damwanden worden geplaatst, wild uittreedplaatsen worden aangebracht.

De heer Hofstra vraagt of het niet mogelijk is om de uit te voeren werkzaamheden op een andere plek te compenseren ten aanzien van natuur en milieu.

De heer Van der Laan antwoordt dat alle uit te voeren werken zoveel mogelijk en op de meest gewenste natuurlijke en duurzame manier worden uitgevoerd.

De heer Fonhof vraagt of het restant van de 1,5 miljoen na aftrek van € 135.000,00 te besteden is aan het uit te voeren werk. Spreker vindt het voorbereidingskrediet een fors bedrag en vraagt of dit geen consequenties heeft voor het uitvoeringkrediet.

De heer Van der Laan antwoordt dat de uit te voeren werken onder de zogenoemde NNN (Netwerk Nieuwe Natuur) vallen, voormalig EHS. Het Zuidlaardermeer is een zwaar beschermd gebied.

Er dient rekening te worden gehouden met MER en Natuurbeschermingswet. Door alle benodigde onderzoeken ontstaan hoge voorbereidingskosten.

*De heer Doeve*n vraagt of het een MER-plichtig project betreft.

De heer Van der Laan antwoordt bevestigend.

*De heer Doeve*n vraagt of de argumenten van Water Natuurlijk worden meegenomen en mede in de MER afgewogen.

De heer Sinnema antwoordt dat er naar duurzame en milieuvriendelijke alternatieven wordt gezocht en tegen elkaar worden afgewogen.

*De heer Doeve*n gaat er vanuit dat er een kosten baten analyse wordt gemaakt en vraagt of dit aan het algemeen bestuur wordt voorgelegd.

De heer Van der Laan antwoordt bevestigend. In het definitief voorstel zullen de overwegingen worden opgenomen inclusief de MER overwegingen.

De heer Nieuwenhuis vraagt of gezien de duurzaamheid geen andere materialen gebruikt kunnen worden. In het voorstel gaat het hoofdzakelijk over de damwand.

De heer Van der Laan antwoordt dat de genoemde werkwijze ook te maken heeft met de ondergrond ter plekke. Houten palen zijn niet lang genoeg om te keren. De palen worden naar verwachting 10 – 12 meter stevig in de grond geplaatst. Houten oplossingen zijn wel natuurlijk, maar zijn moeilijk leverbaar. Staal gaat lang mee en zorgt voor een stevige oplossing. Alternatieven en technische afwegingen zullen in het definitieve plan voor uitvoering worden opgenomen.

De heer Hofstra vraagt welke alternatieven voor de MER worden opgenomen.

De heer Doeven antwoordt dat dit voorgeschreven regels zijn, conform richtlijnen voor de MER.

De heer Doeven zal in het AB meedelen dat het voorstel een voorbereidingskrediet betreft en dat er in het uitvoeringsvoorstel meerdere opties zullen worden opgenomen.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

Een krediet van € 135.000,- beschikbaar te stellen om de procedures, benodigde onderzoeken en werkvoorbereiding voor het project “Versterken boezemkering Drents Diep” te kunnen financieren.

6. Opwekking duurzame energie

De heer Sinnema geeft een mondelinge toelichting op het bestuursvoorstel.

Er zijn veel alternatieven onderzocht waarin het bestuur is meegenomen en bij betrokken is.

In voorliggend bestuursvoorstel is een opsomming gemaakt van aanpassingen die wel mogelijk en realiseerbaar zijn met in achtneming van de doelstelling van het waterschap, aangevuld met landelijke doelstellingen.

Met de uitvoering van voorgestelde maatregelen worden de doelstellingen nog niet volledig behaald. Indien zich kansen voordoen om alsnog aan de doelstellingen te voldoen zal dit aan het bestuur worden voorgelegd.

De heer Van Erp is van mening dat er een stap in de goede richting wordt gemaakt ook al wordt nog niet volledig voldaan aan de doelstellingen.

De heer Van Erp merkt op dat er een rekenfout is gemaakt op blz. 4, eerste alinea.

Genoemde 150.000 GJ dient te zijn 170.000 GJ (2x) en vraagt of dit consequenties geeft.

Het antwoord zal in een kader in het verslag worden opgenomen.

In de tekst staat vermeld dat het energieverbruik van H&A's in 2020 150.000 GJ zou moeten worden. Dit is niet juist; het juiste getal is 170.000 GJ (het verbruik in 2005 a 243.000 GJ minus 30% is 170.000 GJ). Dit heeft echter geen enkele consequentie voor de overige getallen in het voorstel, waaronder die van doelbereik; er is namelijk niet met het foutieve getal verder gerekend.

Op blz. 4, derde alinea, vierde zin van onderen staat een typfout.

Er staat nl. “zuiveringsbeheerbeheer”. Dit moet zijn “zuiveringsbeheer”.

De heer Nieuwenhuis is van mening dat er nog winst behaald kan worden met betrekking tot peilbeheer. Het water wat door hevige neerslag in de watergangen komt hoeft niet meteen te worden afgemalen. Mogelijk dat door het minder gebruik van gemalen winst in de energie kan worden behaald.

De heer Nieuwenhuis verwacht dat er op een bepaald moment een overschot aan energie zal ontstaan (in 2023 een overschot van 60%).

De heer Van der Laan vraagt of de heer Nieuwenhuis hiermee aan wil geven dat het waterschap energie uit de markt moet gaan halen en minder zelf investeren.

De heer Nieuwenhuis antwoordt instemmend.

De heer Jongejans zegt dat er afspraken zijn gemaakt in het coalitieakkoord ten aanzien van duurzaamheidsdoelstellingen. Opwekking duurzame energie is de eerste stap in het geheel.

De heer Hofstra vraagt of er voor de resterende 10%, opwekking van energie, de technische mogelijkheden en de kosten hiervan kunnen worden aangegeven om wel te voldoen aan de 40% opwekking van energie.

Het antwoord zal in een kader in het verslag worden opgenomen.

Binnen de huidige mogelijkheden zijn zonnepanelen en kleine windmolens de best beschikbare technieken, bewezen techniek, ruimtelijk inpasbaar en maatschappelijk geaccepteerd. Om een hoger doelbereik te realiseren ligt vergroting van de inzet van deze technieken dus voor de hand. Een globale indicatie van de kosten voor vergrote inzet om het doel van 40% zelf-opwekking wel te bereiken, is te maken door extrapolatie van de kosten van het huidige voorstel. De uitkomst is:

- een extra investeringsbedrag in de orde van grootte van 3 miljoen euro; tezamen met de 1,5 miljoen euro voor het huidige voorstel komt dat op een investeringsbedrag van 4,5 miljoen euro in totaal;
- een jaarlijks extra bedrag in de exploitatie in de orde grootte van 200.000 euro; tezamen met de 50.000 euro voor het huidige voorstel komt dat op een jaarlijks bedrag in de exploitatie van € 250.000 in totaal.

Vergrote inzet van zonnepanelen en kleine windmolens zal met zich meebrengen dat er relatief meer aan het net terug geleverd zal worden.

De heer Hofstra vraagt of het participeren in andere energiemogelijkheden is beoordeeld.

De heer Jongejans antwoordt dat onderzoek is gedaan aan onze eigen energieopwekking.

De heer Hofstra vraagt of er door middel van groencertificaten voldoende energie kan worden verkregen indien de bronnen bij het waterschap zijn uitgeput.

De heer Doeven zegt dat er een fundamentele discussie is gevoerd door het algemeen bestuur en er toen geconcludeerd is dat wij geen energie producerend bedrijf zijn. Het is niet onze core business. Het waterschap dient te besparen op energie, daar waar het kan tegen redelijke kosten.

De heer Sinnema zegt dat de mogelijkheden zijn onderzocht op basis van de financiële middelen die we hebben. Het voorliggend voorstel wordt aan het algemeen bestuur aangeboden op basis van de realistische mogelijkheden zoals die op dit moment zijn.

De heer Tjarks prefereert zonne-energie boven windenergie en vraagt of een grote windmolen niet meer aan de orde is.

De heer Sinnema antwoordt dat het plaatsen van een grote windmolen op dit moment niet aan de orde is.

De heer Tjarks is van mening dat we onszelf mogelijkheden ontnemen gezien de doelstellingen die we onszelf stellen in relatie tot de ontwikkelingen in de markt.

De fractie VVD heeft begrepen dat er een terugverdientijd was en dat we uiteindelijk op nul zouden uitkomen maar dat nu blijkt dat dit niet het geval is.

De heer Tjarks vraagt of het nieuwe laboratorium energieneutraal wordt gebouwd.

De heer Van der Laan antwoordt bevestigend. De gemeente dient het bouwplan nog goed te keuren. In combinatie met zonnepanelen op het parkeerterrein is het energieneutraal.

De heer Tjarks vraagt of dit in het voorstel is verwerkt.

De heer Jongejans antwoordt dat de meeste energie wordt verbruikt door de zuiveringen en de gemalen. Besparingen worden dan ook hierin gezocht.

De heer Jongejans zegt dat de discussie ten aanzien van subsidie een bestuurlijke discussie is. Het bestuur dient te besluiten tot wel of geen uitvoering van het bestuursvoorstel, zowel zonder als met subsidie.

De heer Fonhof vindt het jammer dat de plaatsing van windmolens in Delfzijl geen doorgang vindt hoewel spreker geen voorstander is van windmolens.

De heer Fonhof is naar aanleiding van de opmerking van de heer Nieuwenhuis benieuwd welke standpunten naar voren worden gebracht om energie op de markt in te kopen in plaats van eigen opwekking van energie en vindt het onderzoek de moeite waard om uit te voeren.

Het voorstel is duidelijk. De dilemma's dienen door het algemeen bestuur te worden afgewogen om vervolgens een besluit te nemen.

De heer Doeven zegt dat de fundamentele discussie in de vergadering van het algemeen bestuur plaats zal vinden. Het betreft een principieel onderwerp/besluit.

De heer Doeven zal een aantal punten uit de discussie aan het algemeen bestuur mededelen.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

1. Te investeren in het volledige potentieel van zonnepanelen en de 4 meest rendabele kleine windmolens (ook bij het **niet** verkrijgen van SDE subsidie);
2. Hiervoor een krediet van € 1.446.000,- beschikbaar te stellen uit de gereserveerde middelen voor investeringen in onze energiehuishouding.

7. Rondvraag

De heer Tjarks vraagt naar aanleiding van de hevige regenval kortgeleden en de gevolgen hiervan op de wateroverlast in woonwijken of het verstandig is om nogmaals aandacht te vragen bij de gemeenten voor deze problematiek.

De heer Van der Laan antwoordt dat deze problematiek regelmatig wordt besproken met de diverse gemeenten.

De heer Jongejans deelt mede dat in de nieuwe Deltawet staat beschreven dat de gemeenten verplicht worden een zogenaamde stresstest te doen.

De heer Doeven vraagt naar de stand van zaken opschonen Havenkanaal ten behoeve van "Blauwe As" te Assen.

De heer Jongejans antwoordt dat er een voorstel voor het algemeen bestuur in voorbereiding is en deze in november aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.

8. Sluiting

De heer Doeven bedankt een ieder voor diens inbreng en sluit de vergadering.

Gewijzigd/ongewijzigd vastgesteld in de vergadering van 1 november 2017.

Jan van der Laan,
secretaris

Henk Doeven,
voorzitter